

PROGRAM

WYCHOWAWCZO – PROFILATYCZNY

Szkoły Podstawowej nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi

im. Małego Powstańca

w Warszawie

na rok 2023 - 2024

Spis treści:

1. Podstawa prawna.....	3
2. Wstęp.....	6
3. Sylwetka absolwenta.....	9
4. Cele główne	10
5. Kalendarz uroczystości szkolnych.....	11
6. Cele szczegółowe i zadania	13
7. Ewaluacja Programu	23
8. Załącznik.....	24

1. Podstawa prawna

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany w oparciu o następujące podstawy prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1730).
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7.09.1991 r. (Dz. U. z2004r. nr 256, poz. 2572 z późn. zmianami)-art.54 ust.2 pkt 1.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 59).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Ustawa Prawo Oświatowe tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz.1082, wejście w życie ostatniej zmiany: 19 sierpnia 2022 (częściowo).
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015 poz. 875)h szkół (Dz.U. 2014 poz. 803)
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz.55).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 1982 nr 35 poz. 230)
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111,poz. 535).
- Ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw.
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 180, poz. 1493).
- Ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich dnia 9 czerwca 2022 r. 1 Poz. 1700
- Ustawa z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1116).
- Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej z dnia 15 września 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (DZ. U. poz. 1594).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (DZ. U. poz. 1593).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz.U.2014 poz. 1993). Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 356).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra edukacji Narodowej z dnia 2 czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. poz.1711).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. poz. 1610).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz.214).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami (Dz.U. z 2003 r. Nr 26, poz. 226)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. poz.1492)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2020 poz. 1386).
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. (Dz. U. 2020, poz. 1449)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
- Statut Szkoły.

2. Wstęp

Powołując się na definicję w słowniku pedagogicznym: „wychowanie to świadomie organizowana działalność społeczna, oparta na stosunku wychowawczym między wychowankiem a wychowawcą, której celem jest wywołanie zamierzonych zmian w osobowości wychowanka. Zmiany te obejmują zarówno stronę poznawczo – instrumentalną, związaną z poznaniem rzeczywistości i umiejętnością oddziaływania na nią, jak i stronę emocjonalno – motywacyjną, która polega na kształtowaniu stosunku człowieka do świata i ludzi, jego przekonań i postaw, układu wartości i celu życia.”

Profilaktyka według Zbigniewa B. Gasia, to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary działania:

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;

- ograniczenie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

W odniesieniu do potrzeb szkoły, pomimo, że wychowanie i profilaktyka są na pozór procesami odrębnymi, różniącymi się celem działań, obydwie są ze sobą ściśle powiązane i posiadają pewien wspólny obszar ważny dla działań tej placówki. Można powiedzieć, że wychowanie pełni rolę nadrzędną nadającą sens działaniom profilaktycznym. Poprzez swoje działanie korekcyjne i zapobiegawcze, działania profilaktyczne tworzą warunki do sprawnej realizacji procesu wychowawczego.

Podstawowym celem realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym.

Chcemy ponadto, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni.

Przy opracowywaniu niniejszego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego szkoły uwzględniono przede wszystkim:

- podstawy prawa oświatowego;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- wytyczne MEiN;
- wyniki nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora;
- ewaluacji ubiegłorocznego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2022/23
- analiza dokumentacji szkolnej pod względem przeprowadzonych interwencji wychowawczych

- przeprowadzoną diagnozę sytuacji wychowawczej, opiekuńczej, zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi, bezpieczeństwem w szkole i środowisku (załącznik nr 1)
- przeprowadzoną analizę czynników chroniących i czynników ryzyka (załącznik nr 1)
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania.

Ponadto, program będzie realizowany przez wszystkich wychowawców i nauczycieli przedmiotów we współpracy z dyrekcją szkoły i specjalistami: pedagogami, psychologami, logopedą, socjoterapeutą, terapeutą pedagogicznym, pielęgniarką szkolną oraz rodzicami uczniów, a także z instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny oparty jest o wspólnie wybrane przez społeczność szkolną wartości:

- szacunek;
- empatia;
- wiedza;
- miłość
- tolerancja;
- koleżeństwo;
- zrozumienie;
- życzliwość

3. Sylwetka absolwenta

Program Wychowawczo-Profilaktyczny dąży do ukształtowania młodego człowieka, który potrafi efektywnie funkcjonować w życiu społecznym, posiada umiejętności podejmowania samodzielnych decyzji i jest odpowiedzialny za własny rozwój niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów.

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi im. Małego Powstańca potrafi być:

- *Aktywny.* Lubi ruch i chętnie uprawia sport w najróżniejszych jego odmianach. Chętnie podejmuje próby ekspresji artystycznej, na miarę swoich możliwości śpiewa, rysuje i maluje, ma swoje upodobania jako twórca i odbiorca sztuki.
- *Wykształcony.* Posiada wiedzę adekwatną do potrzeb współczesnego świata, potrafi samodzielnie poszukiwać wiedzę, rozwija się intelektualnie.
- *Krytyczny.* Potrafi selekcjonować i porządkować zdobywane informacje i oceniać ich przynależność do określonego celu.
- *Odpowiedzialny.* Stara się przewidzieć skutki swoich działań, wykorzystuje wcześniejsze doświadczenia i gotów jest ponieść konsekwencje swoich czynów. Cieszy się z sukcesów. Akceptuje porażki, a jeśli jest w stanie, wytrwale i konsekwentnie szuka innych rozwiązań. Napotykając na problem stara się go rozwiązać. Jeżeli trzeba, zwraca się o pomoc do osób ze swojego najbliższego otoczenia i korzysta z niej. Potrafi świadomie dążyć do usprawnienia swojego warsztatu pracy poprzez wykorzystywanie nowych źródeł wiedzy. Działając w grupie, poczuwa się do współodpowiedzialności.
- *Otwarty.* Wykorzystuje możliwości, jakie stwarzają mu dom i szkoła. Rozumie ograniczenia wynikające z jego wieku. Chętnie i skutecznie nawiązuje kontakty, prezentuje swój punkt widzenia rozważając poglądy innych. Wie, że istnieją różne sposoby komunikowania i bez trudu uczy się korzystania z nowoczesnych technologii komunikacyjnych. Łatwo nawiązuje współpracę z innymi. W grupie potrafi działać zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami. Traktuje naukę jako coś oczywistego i atrakcyjnego.
- *Pogodny.* Pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi.

- *Prawy*. Rozróżnia złe i dobre uczynki. W swoim zachowaniu wykazuje dobre intencje.
- *Samodzielny*. W poszukiwaniu wiedzy oraz podejmowaniu trafnych decyzji i wyborów życiowych.
- *Rozważny*. Zna zagrożenia występujące w środowisku, modyfikuje swoje zachowanie w ich przewidywaniu. Potrafi zapewnić bezpieczeństwo sobie i innym. Postępuje zgodnie z zasadami higieny.
- *Tolerancyjny*. Rozumie, że różnice między ludźmi są czymś naturalnym i pożądanym. Stara się każdego zrozumieć i dostrzec w nim coś dobrego.

4. Cele główne

Zdaniem T. Pilcha „zasadniczym celem nauki jest zdobycie wiedzy maksymalnie ścisłej, maksymalnie pewnej, maksymalnie ogólnej, maksymalnie prostej, o maksymalnej zawartości informacji”. Idąc za tym tropem, po przeprowadzonej analizie potrzeb szkoły i przewidywanych trudnościach celem głównym Programu Wychowawczo – Profilaktycznego jest:

- kształtowanie postaw prospołecznych i patriotycznych oraz promowanie pozytywnych zachowań ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno;
- promowanie zdrowego stylu życia, w szczególności aktywności fizycznej; zapobieganie uzależnieniom;
- zwiększenie bezpieczeństwa uczniów, przeciwdziałanie przemocy, w tym w cyberprzestrzeni;
- podnoszenie jakości wsparcia dla uczniów i ich rodzin oraz nauczycieli udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz i międzyszkolnej oraz z podmiotami działającymi na rzecz dobra dziecka;
- promowanie zachowań związanych z dbałością o bezpieczeństwo zdrowotne i zdrowie psychiczne;

5. Kalendarz uroczystości szkolnych

Wrzesień

1. Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego 2023/2024
2. Międzynarodowy Dzień Kropki
3. Festyn rodzinny
4. Wybory do Samorządu Uczniowskiego i Rzecznika Praw Ucznia
5. Międzynarodowy Dzień Języków Obcych

Październik

1. Międzynarodowy Dzień Tabliczki Mnożenia
2. Dzień Komisji Edukacji Narodowej. Ślubowanie klas I
3. Święto Patrona Szkoły
4. ŚFMT – konkurs literacki i plastyczny
5. Międzyszkolny turniej w mini zapasach

Listopad

1. Narodowe Święto Niepodległości. Bieg Niepodległości – wolontariat
2. Andrzejki szkolne
3. Dyskoteka andrzejkowa
4. ŚFMT – konkurs recytatorski i poezji śpiewanej

Grudzień

1. Dzień Wolontariusza
2. „Szkoła pełna Mikołajów” – wolontariat
3. Kiermasz świąteczny
Kolędowanie
Ubieranie choinki
4. Konkurs literacki dla siódmych klas „W świecie „Zemsty” Aleksandra Fredry”
5. Konkurs przyrodniczy dla klas 5-8 (pierwszy etap)

Styczeń

1. Bal karnawałowy

Luty

1. Szkolne Walentynki
2. Międzyklasowy konkurs „Język polski robi wrażenie!” z okazji Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego
3. Szkolny Mistrz Sudoku
4. Konkurs przyrodniczy dla klas 5-8 (drugi etap)

Marzec

1. Dzień liczby Pi
2. Pierwszy dzień wiosny – „Dzień bez plecaka”
3. Światowy dzień Zespołu Downa
4. Projekt edukacyjno-kulturowy „Nie ma muru na Muranowie” (organizator MDK Muranów)
5. Konkurs wiedzy o USA i Wielkiej Brytanii
6. Roztańczone przerwy – integracja

Kwiecień

1. Światowy Dzień Świadomości Autyzmu - Integracja
2. Dzień Ziemi
3. Szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja
4. Bierkomania (aktywne przerwy) – integracja

Maj

1. ŚOM w ringo

Czerwiec

1. Szkolny Dzień Sportu
2. Ironman (wolontariat)
3. Zakończenie zajęć dydaktyczno-wychowawczych

6. Cele szczegółowe i zadania

CEL GŁÓWNY:			
Kształtowanie postaw prospołecznych i patriotycznych oraz promowanie pozytywnych zachowań ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno			
Cel szczegółowy	Zadania	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
a) buduje swój system wartości	Kształtowanie postaw ukierunkowanych na wartości przyjęte w szkole oraz dobro i prawdę	Wychowawcy, nauczyciele, nauczyciele współorganizujący kształcenie, pedagog, psycholog, wychowawcy świetlicy	Zgodnie z kalendarzem szkolnym oraz harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby - cały rok szkolny z uwzględnieniem planu SU, planów wychowawczych klas, planu pedagoga i psychologa szkolnego
b) bierze aktywny udział w życiu szkoły i środowiska lokalnego	Organizowanie uroczystości i imprez szkolnych, klasowych oraz wyjścia na uroczystości miejskie związane ze świętami i upamiętnianiem wydarzeń historycznych Organizowanie wycieczek (muzea, teatr)	Wychowawcy, nauczyciele odpowiedzialni za organizację danych imprez Wychowawcy	

<p>c) angażuje się w działania wolontariatu, samorządu uczniowskiego</p> <p>d) zna normy i zasady obowiązujące w grupie oraz prawa i obowiązki wynikające z roli ucznia i członka społeczności szkolnej</p>	<p>Prowadzenie Samorządu Uczniowskiego</p> <p>Organizacja wolontariatu w szkole</p> <p>Organizowanie akcji charytatywnych, pomocy koleżeńskiej</p> <p>Zapoznanie uczniów ze Statutem szkoły- Dział VII – Uczniowie szkoły</p> <p>Tworzenie kontraktów klasowych w oparciu o obowiązujące w szkole normy i zasady</p> <p>Zajęcia profilaktyczne nt: „Odpowiedzialność prawna nieletnich”</p>	<p>Opiekun SU</p> <p>Osoby odpowiedzialne za Wolontariat szkolny</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Pedagog</p>	<p>Zgodnie z kalendarzem szkolnym oraz harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby - cały rok szkolny z uwzględnieniem planu SU, planów wychowawczych klas, planu pedagoga i psychologa szkolnego</p>
<p>CEL GŁÓWNY:</p> <p>Promowanie zdrowego stylu życia, w szczególności aktywności fizycznej; zapobieganie uzależnieniom</p>			
<p>Cel szczegółowy</p>	<p>Zadania</p>	<p>Osoby odpowiedzialne</p>	<p>Termin realizacji</p>
<p>a) zna zasady zdrowego stylu życia:</p>	<p>Realizowanie treści profilaktycznych dotyczących zdrowia w edukacji</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, nauczyciele współorganizujący</p>	

<p>- wie jak prawidłowo i zdrowo się odżywiać</p> <p>- ma świadomość roli aktywności fizycznej w zdrowym życiu człowieka</p> <p>- zna zasady higieny osobistej i umysłowej</p> <p>- wie jak uzależnienia wpływają na zdrowie psychiczne i fizyczne</p>	<p>szkolnej na przyrodzie, biologii, wychowaniu fizycznym, edukacji dla bezpieczeństwa, na godzinach wychowawczych</p> <p>Warsztaty: „Profilaktyka czerniaka”</p> <p>Przegląd stomatologiczny – uczniów wytypowanych klas</p> <p>Warsztaty z zakresu udzielania pierwszej pomocy nt.: Wiem-pomagam-ratuję</p> <p>Organizowanie zawodów sportowych</p> <p>Rozwijanie u uczniów aktywności fizycznej</p> <p>Realizacja Programu dla szkół : Mleko, Owoce i Warzywa w szkole</p> <p>Warsztaty dotyczące zdrowego odżywiania, projekty: „Myślę nie marnuję. Szkoła nie marnuje”; „Warsztaty wiem co jem”</p>	<p>kształcenie, pedagog, psycholog, pielęgniarka szkolna</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Pedagog szkolny, pielęgniarka szkolna</p> <p>Pedagog</p> <p>Nauczyciele WF</p> <p>Dyrekcja</p> <p>Pielęgniarka szkolna, specjaliści</p>	<p>Zgodnie z kalendarzem szkolnym oraz harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby - cały rok szkolny z uwzględnieniem planu SU, planu Wolontariatu, planów wychowawczych klas, planu pedagoga i psychologa szkolnego oraz godzin działalności pielęgniarki szkolnej</p>
--	--	--	---

	Warsztaty profilaktyczne z zakresu problematyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, w tym od alkoholu	Pedagog, psycholog	
CEL GŁÓWNY:			
Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów, przeciwdziałanie przemocy, w tym w cyberprzestrzeni			
Cel szczegółowy	Zadania	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
a) Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych	<p>Zapoznanie uczniów i rodziców z funkcjonującymi w szkole procedurami postępowania w przypadku łamania regulaminu szkolnego oraz systematyczne ich przypominanie.</p> <p>Monitorowanie zachowania uczniów (w tym z oceną nieodpowiednią i naganną z zachowania) oraz otrzymywanych uwag pozytywnych i negatywnych. Rozszerzenie współpracy z rodzicami w zakresie frekwencji uczniów.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, nauczyciele współorganizujący kształcenie, pedagog, psycholog</p> <p>Wychowawcy, pedagog i psycholog szkolny</p>	Zgodnie z kalendarzem szkolnym oraz harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby - cały rok szkolny z uwzględnieniem terminu ćwiczeń ewakuacyjnych, planów wychowawczych klas, planu pedagoga i psychologa szkolnego oraz godzin działalności pielęgniarki szkolnej ;

<p>b) potrafi kontrolować swoje zachowanie, bierze odpowiedzialność za swoje postępowanie</p>	<p>Przeprowadzanie pogadań w klasach na temat odpowiedzialności za swoje zachowania w klasach</p> <p>Przeprowadzenie zajęć psychoedukacyjnych z zakresu regulacji emocji oraz rozwiązywania konfliktów i problemów</p> <p>Prowadzenie zajęć w ramach lekcji wychowawczych z zakresu radzenia sobie z emocjami, w tym ze złością</p> <p>Projekt: „RESQL” – innowacyjny system wspierający szkoły w rozwiązywaniu problemów przemocy rówieśniczej</p> <p>Warsztaty profilaktyczne nt.: „Komunikacja bez przemocy”</p>	<p>Wychowawcy, specjaliści</p> <p>Specjaliści</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści, Dyrekcja</p> <p>Pedagog</p>	<p>Zgodnie z kalendarzem szkolnym oraz harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby - cały rok szkolny z uwzględnieniem terminu ćwiczeń ewakuacyjnych, planów wychowawczych klas, planu pedagoga i psychologa szkolnego oraz godzin działalności pielęgniarki szkolnej</p>
<p>c) potrafi bezpiecznie poruszać się w cyberprzestrzeni</p>	<p>Wspieranie w bezpiecznym i efektywnym korzystaniu z technologii cyfrowych</p> <p>Warsztaty i prelekcje na temat bezpiecznego poruszania się</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele informatyki</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele informatyki, specjaliści</p>	

<p>d) wie, jak świadomie i bezpiecznie korzystać z Internetu</p> <p>Rodzice i nauczyciele:</p> <p>a) wiedzą jak odpowiedzialnie korzystać z zasobów z Internetu</p> <p>b) posiadają aktualne i rzetelne informacje na temat zagrożeń</p>	<p>w cyberprzestrzeni oraz kształtowanie umiejętności analizy informacji zamieszczonych w sieci</p> <p>Warsztaty profilaktyczne z zakresu problematyki uzależnień behawioralnych (cyberuzależnienia)</p> <p>Prelekcje tematyczne, warsztaty ze specjalistami, wskazywanie ciekawych i bezpiecznych stron internetowych</p> <p>Ogólnopolski Program Edukacyjny – Akademia Bezpiecznego Puchatka skierowany dla uczniów klas 1</p> <p>Przekazanie informacji rodzicom i nauczycielom na temat zagrożeń występujących w cyberprzestrzeni</p>	<p>Pedagog, psycholog</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele informatyki, specjaliści</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele informatyki</p>	<p>Zgodnie z kalendarzem szkolnym oraz harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby - cały rok szkolny z uwzględnieniem terminu ćwiczeń ewakuacyjnych, planów wychowawczych klas, planu pedagoga i psychologa szkolnego oraz godzin działalności pielęgniarki szkolnej</p>
--	---	--	--

występujących w cyberprzestrzeni			
CEL GŁÓWNY:			
Podnoszenie jakości wsparcia dla uczniów i ich rodzin oraz nauczycieli udzielanego w systemie oświaty, poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz i międzyszkolnej oraz z podmiotami działającymi na rzecz dobra dziecka			
Cel szczegółowy	Zadania	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
a) wszelka pomoc i wsparcie uczniom oraz rodzicom jest adekwatna do rozpoznanych potrzeb.	Przekazanie informacji rodzicom i uczniom o osobach w szkole i instytucjach udzielających wsparcia Zamieszczenie informacji dotyczących wsparcia na stronie internetowej szkoły Udzielanie adekwatnego wsparcia i pomocy rodzicom, uczniom w sytuacjach kryzysowych, uwzględniając uczniów	Dyrekcja szkoły, wychowawcy, nauczyciele, nauczyciele współorganizujący kształcenie, pedagog, psycholog Nauczyciel informatyki Dyrekcja szkoły, wychowawcy, nauczyciele, nauczyciele współorganizujący kształcenie, pedagog, psycholog	Zgodnie z kalendarzem szkolnym oraz harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby - cały rok szkolny z uwzględnieniem planu SU, planów wychowawczych klas, planu pedagoga i psychologa szkolnego oraz godzin działalności pielęgniarki szkolnej

	<p>cudzoziemców, w tym uczniów z Ukrainy</p> <p>Kontynuacja projektu „Mobilny psycholog z j. ukraińskim”</p> <p>Współpraca z rodzicami w zakresie frekwencji uczniów korzystających z pomocy psychologiczno-pedagogicznej</p> <p>Udzielanie bieżącej pomocy uczniom w trudnej sytuacji życiowej, materialnej</p> <p>Rozwijanie współpracy z innymi szkołami oraz instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny</p> <p>Zajęcia z treningu umiejętności społecznych (TUS) z legorobotyką dla klas 1</p>	<p>Pedagog, wychowawcy klas</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele współorganizujący kształcenie, pedagog, psycholog</p> <p>Wychowawcy</p>	<p>Zgodnie z kalendarzem szkolnym oraz harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby - cały rok szkolny z uwzględnieniem planu SU, planów wychowawczych klas, planu pedagoga i psychologa szkolnego oraz godzin działalności pielęgniarki szkolnej</p>
--	--	--	---

b) doskonalenie kompetencji nauczycieli	<p>Dzielenie się wiedzą i doświadczeniem w zespołach nauczycielskich; zajęcia otwarte w ramach wymiany doświadczeń</p> <p>Szkolenie Rady Pedagogicznej na temat : „Innowacje w pracy kreatywnego nauczyciela”</p> <p>Lekcje otwarte z zakresu indywidualizacji zajęć</p> <p>Warsztaty w ramach projektu: „Move For Good – Nauczanie tolerancji dzieci polskich i ukraińskich”</p>	<p>Rada Pedagogiczna</p> <p>Dyrekcja</p> <p>Nauczyciele przedmiotowi i nauczyciele współorganizujący kształcenie</p> <p>Pedagog</p>	
CEL GŁÓWNY:			
Promowanie zachowań związanych z dbałością o bezpieczeństwo zdrowotne i zdrowie psychiczne			
Cel szczegółowy	Zadania	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
a) zna zasady zdrowego stylu życia		Wychowawcy, nauczyciele, nauczyciele współorganizujący	Zgodnie z kalendarzem szkolnym oraz harmonogramem zajęć

<p>b) wie jak prawidłowo i zdrowo się odżywiać</p> <p>c) jest świadomy roli aktywności fizycznej w życiu człowieka</p>	<p>Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych</p> <p>Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami zdrowego trybu życia, odżywiania się, higieny i aktywności fizycznej</p> <p>Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne</p> <p>Propagowanie bezpiecznego i odpowiedzialnego sposobu spędzania wolnego czasu uczniów</p> <p>Program „Kubusiowi Przyjaciele Natury” dla klas 1-3</p> <p>Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego</p>	<p>kształcenie, pielęgniarka szkolna psycholog</p> <p>Wychowawca, pielęgniarka szkolna, nauczyciele WF</p> <p>Specjaliści, nauczyciele WF-u</p> <p>Wychowawcy, specjaliści, nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele WF-u</p>	<p>prowadzonych przez konkretne osoby - cały rok szkolny z uwzględnieniem planu SU, planów wychowawczych klas, planu pedagoga i psychologa szkolnego oraz godzin działalności pielęgniarki szkolnej</p>
--	--	---	---

7. Ewaluacja Programu

Ewaluacja Programu Wychowawczo – Profilaktycznego szkoły zostanie przeprowadzona raz w roku szkolnym, pod koniec roku szkolnego 2023/24.

Podczas ewaluacji zostaną wykorzystane metody zbierania informacji: analiza dokumentacji, obserwacja, wywiad, ankiety i inne w razie potrzeby.

Analiza zebranych danych posłuży doskonaleniu oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych i będzie pomocna w przygotowywaniu programu na kolejny rok szkolny.

Załącznik 1

Diagnoza sytuacji wychowawczej, opiekuńczej, zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi, uzależnieniami, działalnością uczniów w cyberprzestrzeni.

Analiza czynników chroniących i czynników ryzyka.

We wrześniu 2023 r. zespół przygotowujący Program Wychowawczo - Profilaktyczny skierował ankietę do uczniów, rodziców i nauczycieli, której celem było zbadanie obszarów dotyczących:

- samopoczucia uczniów w szkole w nowym roku szkolnym oraz relacji z rówieśnikami
- wartości ważnych w szkole i życiu
- aktywności fizycznej
- bezpiecznego korzystania z sieci
- wiedzy na temat substancji psychoaktywnych
- zapotrzebowania nauczycieli na doskonalenie swoich umiejętności w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w nauce języka polskiego jako obcego oraz w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego
- pracy nauczycieli na rzecz wspomagania wychowawczej roli rodziny.

Ankieta miała charakter dobrowolny i anonimowy.

Wśród ankietowanych było:

rodziców	159
uczniów klas 1-3	75
uczniów klas 4-8	190
nauczycieli	29

Analiza badań przeprowadzonych w klasach 1-3

Z badań przeprowadzonych w klasach 1-3 wynika, że w rozpoczętym roku szkolnym 56% uczniów obawia się trudności w nauce. Niepokojące jest to, że 21% wskazało odpowiedzi dotyczące relacji rówieśniczych i wynikających z nich zagrożeń (dokuczania i wyśmiewania się ze strony rówieśników).

Niewielka liczba uczniów boi się również problemów rodzinnych i zdrowotnych - około 9%.

Ważne jest to, że 81% uczniów wie do kogo ma się zwrócić, gdy ma kłopoty i trudności. Najbardziej zaufanymi osobami w szkole według badanych jest: wychowawca – 53%, nauczyciel – 28%, psycholog - 3%, pedagog – 4%.

Ważnym obszarem badanym wśród uczniów klas 1-3 było uzyskanie informacji, czy dzieci uprawiają aktywność fizyczną w czasie wolnym od nauki. 81% uczniów deklaruje, że aktywnie spędza wolny czas uprawiając różne dyscypliny sportu. Najwięcej dzieci gra w piłkę nożną – 22%, biega – 16%, a 10% - jeździ na rowerze.

Analiza badań przeprowadzonych w klasach 4-8

Uczniowie z klas 4-8 wypełniając ankietę wskazali, że wartościami jakimi powinniśmy kierować się w szkole i życiu są: szacunek - 80%, empatia - 60%, wiedza - 58%, miłość - 30%, koleżeństwo – 10%.

Na pytanie „Czego najbardziej się obawiasz w roku szkolnym 2023/2024?” uczniowie odpowiedzieli w następujący sposób:

35% - trudności w nauce

33% - przemocy psychicznej

25% - przemocy fizycznej

17% - braku współpracy z zespołem klasowym

3% - cyberprzemocy

Inne: dużej ilości sprawdzianów, braku kolegów, kłopotów w rodzinie.

Jednocześnie 78% uczniów wie do kogo ma się zwrócić w przypadku pojawienia się kłopotów i trudności. Są to: wychowawcy – 46%, nauczyciele – 28%, psycholog – 21%.

Analizując pytanie dotyczące korzystania z urządzeń cyfrowych i bezpiecznego korzystania z sieci internetowej można stwierdzić, że w większości uczniowie posiadają odpowiednią wiedzę w tym zakresie -78% uzyskanych odpowiedzi. Natomiast 16% potrzebuje wsparcia.

Kolejnym obszarem ważnym w przygotowaniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego była wiedza na temat aktywności fizycznej uczniów naszej szkoły podejmowanej w czasie wolnym. Badania wykazały, że 78% uczniów z klas 4-8 podejmuje tego typu działania np. gra w piłkę

nożną, koszykówkę, uprawia judo, zapasy, jeździ na rowerze i deskorolce, biega, jeździ konno, pływa. Natomiast 16% nie uprawia żadnej aktywności ruchowej.

Na pytanie dotyczące sięgania po substancje psychoaktywne 66% uczniów udzieliło odpowiedzi negatywnej, czyli nigdy nie sięgali po tego typu substancje, a 18% pozytywnej. Powodem sięgania po różnego rodzaju używki jest według uczniów:

- ucieczka od problemów w rodzinie, szkole
- trudności w domu lub życiu
- popisywanie się przed kolegami
- przynależność do określonej grupy
- ciekawość, chęć spróbowania
- nuda
- chęć wyróżnienia się z tłumu

Analiza badań przeprowadzonych wśród rodziców

Ankieta skierowana do rodziców badała między innymi kształtowanie postaw prospołecznych u swoich dzieci. Wynika z niej, że 91% badanych podejmuje działania rozwijające tego typu postawy poprzez:

- pomoc starszym członkom rodziny
- włączanie dzieci w działania dotyczące recyklingu, ekologii
- zwracanie uwagi na zachowania nieetyczne
- działalność w wolontariacie, harcerstwie
- budowanie postaw patriotycznych
- opiekę nad zwierzętami
- pomaganie osobom ubogim, potrzebującym, niepełnosprawnym
- pomoc uchodźcom z Ukrainy
- rozumienie sytuacji i emocji innych, zauważanie i chwalenie prospołecznych zachowań
- współdziałanie w grupie (obozy, wyjazdy integracyjne)
- wpajanie zasad równego traktowania, szacunku, tolerancji.

Drugie pytanie skierowane do rodziców dotyczyło bezpiecznego korzystania przez ich dzieci z sieci oraz selekcji dostępnych tam informacji. 87% - rodziców uważa, że ich dzieci posiadają umiejętność bezpiecznego korzystania z sieci. Natomiast 13% rodziców uważa, że ich dzieci tego nie potrafią.

Pytanie dotyczące aktywności fizycznej - 68% rodziców twierdzi, że dzieci uprawiają aktywność fizyczną w czasie wolnym od nauki i jest to najczęściej: piłka nożna, bieganie, siatkówka, tenis stołowy, koszykówka, bieganie.

Ostatnie pytanie dotyczące wiedzy uczniów na temat negatywnych skutków używania substancji psychoaktywnych na zdrowie – 87% rodziców uważa, że ich dziecko ma wystarczającą wiedzę na ten temat. Natomiast 13% ankietowanych uważa, że ich dziecko nie posiada takiej wiedzy.

Analiza badań przeprowadzonych wśród nauczycieli

Ankieta skierowana do nauczycieli wykazała, że 100% badanych uważa swoje kompetencje w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego za wystarczające.

Natomiast 48% ma potrzebę doskonalenia kompetencji w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym. Pozostała część grona pedagogicznego biorącego udział w ankiecie uważa, że nie potrzebuje wsparcia w tym zakresie.

Odpowiedzi udzielone przez polonistów na pytanie dotyczące potrzeby doskonalenia swoich kompetencji w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego respondenci wskazują, że mają taką potrzebę, ponieważ ucząc języka polskiego obcokrajowca, należy wziąć pod uwagę, że ten język jest dla niego językiem obcym.

W ankiecie nauczyciele wskazali, jakie działania podejmują na rzecz wspomaganie wychowawczej roli rodziny. Są to:

- ✓ współpraca z rodzicami w czasie roku szkolnego
- ✓ rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny poprzez otwartą i regularną komunikację
- ✓ konsultacje z rodzicami, spotkania podczas różnego rodzaju uroczystości
- ✓ pedagogizacja rodziców na zebraniach z zakresu działań wychowawczych
- ✓ wycieczki i imprezy szkolne z udziałem rodziców
- ✓ konsultuje z pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz innymi specjalistami
- ✓ obserwacja dzieci
- ✓ rozmowy z dziećmi
- ✓ wspólne ustalanie działań wychowawczych
- ✓ analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie poprzez kierowanie do specjalistycznych instytucji i poradni typu: PPP, Aslan, OPS, placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego: świetlice środowiskowe, terapeutyczne, socjoterapeutyczne; Poradnia Młodzieżowa i Rodzinna Towarzystwa Rozwoju Rodziny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Miejski

Ośrodek Pomocy Rodzinie, Telefon Zaufania w Sprawach Rodzinnych, telefon zaufania - oferujący pomoc psychologiczno – pedagogiczną

- ✓ rozmowy indywidualne z uczniami oraz pogadanki na godzinach wychowawczych o relacjach (uświadamianie uczniom wartości rodziny, kontrolowanie ich postępów w nauce, zachowanie, wpajanie dzieciom uniwersalnych wartości)
- ✓ analizowanie tekstów literackich, lektur oraz oglądanie filmów poruszających temat właściwych i niewłaściwych relacji w rodzinie- wyciąganie wniosków na temat wpływu tych postaw na bohaterów
- ✓ zachęcanie rodziców do udziału w szkoleniach np. „Jak sobie radzić, gdy dziecko stwarza problemy”
- ✓ zajęcia wychowawcze z uczniami podczas zajęć szkolnych i pozaszkolnych dotyczące radzenia sobie z trudnymi sytuacjami
- ✓ zachęcanie uczniów do czytania książek na temat różnych sytuacji w rodzinie (rozmowy indywidualne)
- ✓ reagowanie na trudne zachowania uczniów, rozmawiając z nimi i kontaktując się z rodzicami
- ✓ wpajanie dzieciom empatii i zrozumienia dla innych
- ✓ wykład dotyczący wartości przekazywanych przez rodzinę
- ✓ współpraca z sądem, kuratorem.

31 % badanych nauczycieli deklaruje potrzebę wsparcia w tym obszarze poprzez:

- profesjonalne szkolenia na temat współpracy z rodzinami, uwzględniając rolę dostępnych instytucji wspierających rodzinę
- wsparcie pedagoga i psychologa
- warsztaty, oferty różnych organizacji/instytucji, centrum wspierania rodzin- baza informacji
- warsztaty lub szkolenia dotyczące pracy z uczniem z zespołem Aspergera

Kolejne pytanie zawarte w ankiecie dotyczyło metod działań i inicjatyw, jakie nauczyciele stosują w celu zachęcania i wspierania uczniów do uprawiania aktywności fizycznej. Badani udzielili następujących odpowiedzi:

- omawianie podczas lekcji biologii i godzin wychowawczych wpływu aktywności fizycznej na zdrowie człowieka- higiena i zdrowie człowieka
- gimnastyka śródlekcyjna – młodsze klasy
- zajęcia uwzględniające metodę kinestetyczną
- dzielenie się własnym doświadczeniem sportowym
- rozmowy i pogadanki na temat zdrowego stylu życia, filmy, prezentacje
- organizowanie ciekawych gier i zabaw ruchowych
- rozmowy na temat sukcesu polskich sportowców na arenie międzynarodowej
- propagowanie aplikacji na telefon (krokomierz)

- udział uczniów w akcji ROWEROWY MAJ
- prezentacje uczniów o uprawianych przez nich dyscyplinach sportu na godzinach wychowawczych i lekcjach języka polskiego
- wspólne wyjścia, zachęcanie do aktywnego trybu życia, Zielona Szkoła - aktywna forma wypoczynku
- aktywne przerwy
- zachęcanie dzieci do brania udziału w lekcjach WF oraz dodatkowych formach aktywności fizycznej
- zachęcanie uczniów do skorzystania z oferty biblioteki szkolnej - dostęp do literatury na temat roli aktywności fizycznej i zdrowia w życiu człowieka
- prowadzenie lekcji wychowawczych o tematyce: sportowe ferie zimowe, stalowy rumak (częstsze i bezpieczne wykorzystanie roweru w ruchu miejskim, przed rowerowym majem), wypoczynek na wodą (pozytywny wpływ pływania i bezpieczeństwo nad wodą).

Przeprowadzona diagnoza wskazuje na istnienie następujących problemów wychowawczo - profilaktycznych:

1. Uczniowie w roku szkolnym 2023/24 najbardziej obawiają się trudności w nauce, zarówno w klasach młodszych, jak i starszych.
2. Występują przypadki konfliktów w relacjach z rówieśnikami (dokuczania, wyśmiewania, w tym w cyberprzestrzeni).
3. W klasach 4-8 uczniowie najbardziej obawiają się przemocy psychicznej i fizycznej oraz braku współpracy z zespołem klasowym.
4. Wśród społeczności uczniowskiej znajdują się uczniowie, którzy nie uprawiają żadnej aktywności fizycznej.
5. Niektórzy uczniowie podejmują zachowania ryzykowne sięgając po używki.

Przeprowadzona analiza sytuacji wychowawczej pozwoliła wyodrębnić czynniki ryzyka i czynniki chroniące występujące w środowisku szkolnym. Stanowiły one ważną podstawę przy projektowaniu działań zapobiegawczych.

Czynniki ryzyka:

- konflikty z rówieśnikami (dokuczanie, wyśmiewanie w tym w cyberprzestrzeni)
- wulgaryzmy
- fizyczne zaczepianie kolegów
- nadmierne korzystanie podczas przerw z telefonów komórkowych (granie na telefonach)
- trudności z samokontrolą swoich emocji

Czynniki chroniące:

- uczniowie wiedzą do kogo zwrócić się o pomoc w razie kłopotów i trudności
- uprawiają aktywność fizyczną w czasie wolnym
- posiadają odpowiednią wiedzę na temat korzystania z urządzeń cyfrowych i poruszania się po sieci
- czytają książki na przerwach
- wspólnie spędzają ze sobą czas (gry i zabawy zespołowe)
- mało liczebne klasy
- obecność nauczyciela wspomagającego w klasach integracyjnych
- obecność w szkole specjalistów
- współpraca z poradnią psychologiczno - pedagogiczną
- indywidualizacja nauczania
- liczne sukcesy uczniów
- współpraca wychowawców, nauczycieli, specjalistów ze środowiskiem rodzinnym

WNIOSKI Z DIAGNOZY

Analiza czynników ryzyka i czynników chroniących pozwoliła na stworzenie ogólnych wytycznych dotyczących działalności profilaktyczno – wychowawczej szkoły w zakresie przeciwdziałania trudnościom w umiejętnym rozwiązywaniu konfliktów, w radzeniu sobie z emocjami i stresem oraz nadmiernym używaniem telefonów komórkowych (bezpieczeństwo w sieci).

W ramach wszelkich działań z zakresu profilaktyki i wychowania należy położyć nacisk na budowanie relacji pomiędzy uczniami oraz wzmacnianie bezpieczeństwa uczniów, wzmacnianie więzi nauczyciel - uczeń, nauczyciel - rodzic, by wykształcić płaszczyznę współpracy i zaufania.

Należy wzmacniać rolę rodziny i regularnie podkreślać jej znaczenie w wychowaniu młodego pokolenia, zarówno podczas godzin wychowawczych, jak i przy realizacji podstawy programowej przedmiotów, w których wpisana jest dana tematyka.

Bardzo ważne jest kierowanie się w codziennej pracy wychowawczej i dydaktycznej podstawowymi wartościami etycznymi: prawdą, dobrem i pięknem, w celu przekonania uczniów o ich uniwersalności w działaniu każdego człowieka.

Niezwykle istotne jest dalsze doskonalenie przez nauczycieli kompetencji do pracy z uczniami, w tym z uczniami przybyłymi z zagranicy oraz indywidualizacja nauczania.

Konieczna jest intensyfikacja działań mających na celu podniesienie kondycji fizycznej uczniów i kształtowanie postaw prozdrowotnych.

Zalecane jest dalsze wykorzystywanie nowoczesnych narzędzi informatycznych podczas lekcji przedmiotowych zwracając przy tym uwagę na ich roztropne i bezpieczne korzystanie.